

Informe trimestral de conjuntura catalana

Octubre 2022

Editorial

En l'informe de conjuntura del passat mes de juliol alertàvem del risc que suposava un tall de subministrament del gas rus sobre l'activitat i l'increment dels preus a Europa. Malauradament, aquest risc s'ha materialitzat, provocant un augment més intens de l'esperat dels tipus d'interès per part del BCE. Més enllà dels costos a curt termini que tindrà la normalització de la política monetària sobre l'activitat, l'escenari d'un possible racionament energètic en alguns països europeus -entre ells Alemanya- no es pot descartar, un fet que tindria un impacte econòmic molt negatiu per al conjunt de la zona de l'Euro.

En aquest context advers, l'economia catalana creixerà el 2022 al voltant del 4,3% en mitjana anual, gràcies a l'elevat dinamisme del mercat laboral – factor que està sostenint el consum de les llars tot i el descens dels salaris reals- i el turisme estranger. Malgrat això, els senyals de moderació dels indicadors més sensibles als canvis del cicle econòmic durant el tercer trimestre, així com l'empitjorament de les perspectives empresarials per al quart, apunten a una segona meitat de l'any marcada per un alentiment progressiu de l'activitat.

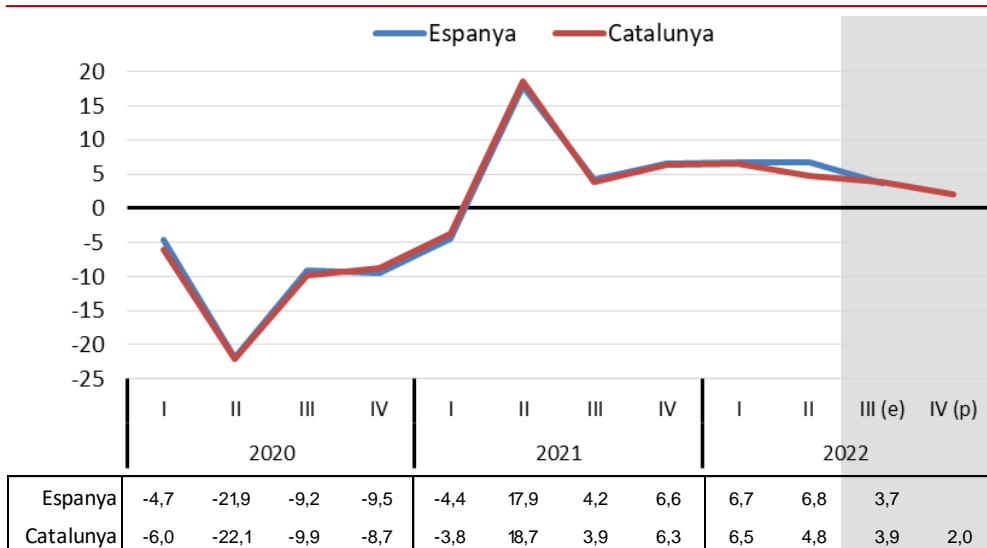
Tot i que la incertesa per al 2023 és molt elevada i les previsions econòmiques no són positives, l'arbre no ens ha d'impedir veure el bosc. Així, si bé és cert que la inflació serà més persistent del que anticipàvem fa uns mesos (el BCE preveu una inflació lleugerament per sobre del seu objectiu el 2024), hi ha dos factors essencials que ens permeten ser optimistes pel que fa a les perspectives a mitjà termini.

El primer és que, a hores d'ara, no hi ha fonaments que permetin afirmar que s'està produint una espiral entre preus i salaris a Catalunya. La segona – i interrelacionada amb la primera- és que els agents econòmics consideren que les polítiques del BCE seran efectives per contenir la inflació a mitjà termini. Per tant, en absència d'augmentos addicionals dels preus de l'energia, la nostra previsió és que la inflació es moderarà al llarg de l'any vinent.

En conclusió, el 2023 serà un any complicat per a l'economia catalana, amb un creixement que es podria situar al voltant de l'1,6% (un punt percentual menys del que vam preveure fa tres mesos). No obstant això, si bé el 2022 es preveu que l'activitat vagi de més a menys, hi ha motius per pensar que el 2023 seguirà la trajectòria oposada.

La inflació serà més elevada de l'esperat, però encara respon a factors conjunturals

L'activitat podria anar de menys a més el 2023 si no hi ha nous xocs negatius

Gràfic 1. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. interanual, en %)

Fonts: Espanya: INE

Catalunya: Idescat (fins al 4T21) i estimacions pròpies (1T22 i 2T22)

Síntesi de la conjuntura catalana: el creixement del PIB serà robust el 2022, però les perspectives per al 2023 empitjoren

L'actualització de l'escenari de previsions de l'economia catalana és aparentment contradictori. D'una banda, la previsió d'octubre apunta a un creixement del PIB català del 4,3% anual l'any 2022 (tres dècimes més que fa tres mesos). Tot i així, les perspectives per al 2023 han empitjorat ostensiblement, amb un augment previst del PIB de l'1,6% (fet que suposa una revisió a la baixa d'un punt percentual). Quins factors expliquen aquest nou escenari de previsions?

En relació amb les prediccions de 2022, tot i l'elevada inflació, l'economia catalana està resistint essencialment per tres factors. El primer és l'elevat dinamisme del mercat laboral, que tot i que comença a donar alguns senyals de moderació, segueix sostenint el consum privat. El segon és la intensa recuperació del turisme estranger durant la temporada estiuenca (un 10,7% inferior al mateix període de 2019, una xifra molt millor en comparació amb trimestres anteriors). Finalment, les exportacions catalanes segueixen creixent ràpidament el 2022 (17,5% interanual acumulat fins a l'agost), especialment en el sector químic (28,6%).

De cara l'any 2023, les principals institucions internacionals han revisat a la baixa el creixement del PIB de l'economia mundial,

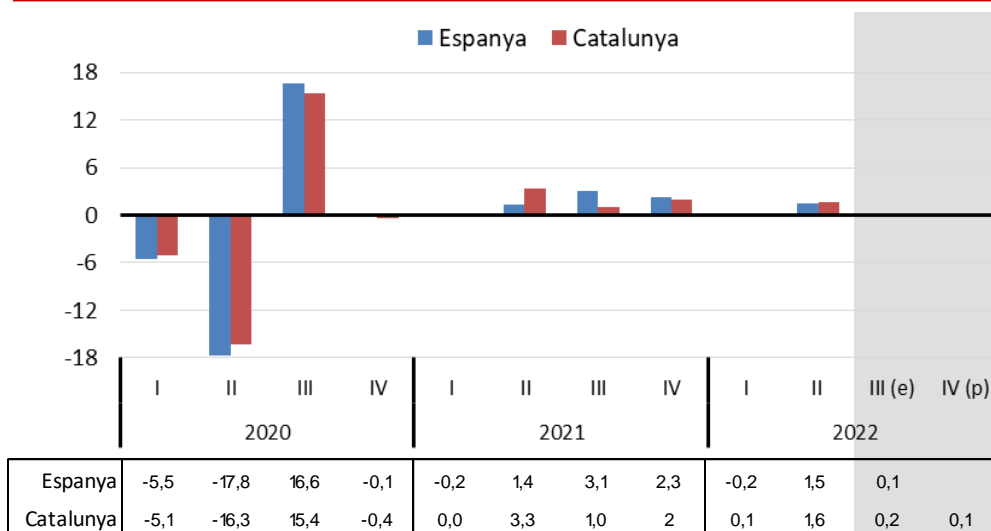
en gran mesura per la major persistència de la inflació (a Europa el preu del gas va assolir màxims històrics al juliol, i s'espera que es mantingui en nivells molt elevats durant el 2023). Cal destacar que la continuïtat de les pressions inflacionistes ha provocat un augment més agressiu del previst dels tipus d'interès dels principals bancs centrals del món. En concret, el BCE va anunciar al setembre una pujada de 75 punts bàsics, i va anticipar que estava disposat a continuar endurint la seva política monetària en cas que fos necessari.

En aquest context, tot i que l'impacte de la crisi energètica sobre l'economia catalana serà menor que en el conjunt de la zona de l'Euro (la dependència del gas rus és molt inferior), l'augment del preu del gas i l'horitzó més restrictiu de la política monetària tindrà un impacte notable sobre l'activitat l'any 2023. Així, s'espera una contribució més feble de la demanda interna, per la via d'una moderació del consum privat i la inversió, i de la demanda externa (per l'empitjorament de les perspectives econòmiques mundials).

És important destacar que el principal risc a la baixa d'aquest escenari és que la inflació no es moderi durant els propers mesos, fet que obligaria a un augment encara més agressiu dels tipus d'interès.

El PIB català creixerà al voltant del 4,3% el 2022

La previsió per al 2023 (1,6%) es revisa a la baixa un punt per l'augment més intens dels preus

Gràfic 2. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. intertrimestral, en %)

Fonts: Espanya: INE

Catalunya: Idescat (fins al 4T21) i estimacions pròpies (1T22 i 2T22)

Previsions per a l'any 2022: creixement del PIB del 4,3%

L'evolució econòmica del 2022 està fortament condicionada per l'impacte de la guerra a Ucraïna, fet que ha suposat una clara rebaixa de les perspectives econòmiques a mesura que la inflació ha passat de ser un fenomen de caràcter transitori a més persistent. En tot cas, el conflicte bèl·lic s'ha sumat a un seguit de condicionants que ja s'arrossegaven: les dificultats de subministrament de matèries primeres i alguns components electrònics (xips), una política monetària laxa per part del BCE i un augment molt intens de la despesa pública per protegir les famílies i el teixit productiu, fet que ha contribuït a augmentar la demanda agregada un cop s'han eliminat les restriccions a l'activitat.

Malgrat l'elevada persistència de la inflació, és important destacar que el seu impacte sobre el PIB al segon trimestre ha estat més contingut del previst inicialment. D'acord amb les estimacions presentades per l'Idescat, el creixement (trimestral) al segon trimestre fou de l'1,6% (superior al que havíem previst a l'informe del mes de juliol), impulsat pel consum privat i el turisme estranger. La major resiliència de l'activitat durant el 2T és el que explica la revisió a l'alça del PIB fins al 4,3% el 2022 (tres dècimes més que al juliol).

Malgrat això, alguns indicadors econòmics comencen a mostrar senyals d'alentiment, com ara la creació d'ocupació, el consum

privat real (descomptat l'efecte de l'augment dels preus), la compravenda d'habitatges (indicador avançat d'activitat del sector de la construcció), etc. Aquesta desacceleració de l'activitat s'hauria de materialitzar durant el 3T i 4T de 2022, en els que preveiem un creixement trimestral del 0,2% i el 0,1%, respectivament.

Per al conjunt de 2022, es preveu una clara moderació de les taxes de creixement de totes les components pel costat de la demanda si es comparen amb l'any anterior. En el cas del consum privat la reducció del ritme de creixement seria del 5,2% el 2021 al 3,0% el 2022, una tendència molt condicionada per les elevades pressions inflacionistes. En el cas del consum públic la previsió és d'un creixement clarament inferior al del 2021 (3,3%), en aquest cas de l'1,3%. Mentre que per la inversió, tot i que la disminució també és important, la taxa anual es situaria al voltant del 5,5%, pràcticament idèntica a les projeccions del mes de juliol.

Pel que fa al sector exterior, tot i que la previsió anual a partir dels models econòmics porta a una estimació de creixement de l'11,4% de les exportacions de béns i serveis l'any 2022 (2,4 p.p. inferior al xifra del 2021), preveiem una contribució més elevada de la demanda externa al creixement del PIB, gràcies a la forta recuperació del turisme estranger.

Alguns indicadors d'activitat comencen a mostrar senyals d'alentiment

Es preveu una moderació del creixement econòmic el 3T i 4T de 2022

PREVISIONS PER A LES PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DE L'ECONOMIA CATALANA			
	2021	2022 (p)	2023 (p)
Producte Interior Brut	5,8%	4,3%	1,6%
Consum Privat	5,2%	3,0%	1,4%
Consum Públic	3,3%	1,3%	0,2%
Formació Bruta de Capital	8,1%	5,5%	1,9%
Exportacions	13,8%	11,4%	5,8%
Importacions	13,8%	10,1%	5,6%
VAB agricultura	1,5%	1,5%	0,9%
VAB indústria	5,3%	2,1%	1,2%
VAB construcció	1,6%	3,3%	0,6%
VAB serveis	6,3%	4,9%	2,2%
Índex Preus Consum (base 2011)	2,9%	8,4%	5,2%
Ocupats	7,9%	3,6%	1,8%
Taxa d'atur	11,6%	9,9%	9,6%

Font: Idescat (2020) i elaboració pròpia (2021 i 2022). P: previsions d'AQR-LAB i Cambrabcn.

Unitats: Taxes variació interanual (%)

Data d'actualització: 13/10/2022

Pel costat de l'oferta el més rellevant és que es preveuen diferències importants entre sectors l'any 2022. Concretament, la taxa de creixement del VAB seria de l'1,5% al sector primari, del 2,1% a la indústria, del 3,4% a la construcció, i del 4,9% als serveis. Aquestes estimacions apunten a dos fenòmens als que caldrà parar especial atenció a mesura que es publiquin noves dades. D'una banda, s'ha revisat a la baixa l'estimació de creixement de la indústria, un dels sectors que més està patint les conseqüències de la crisi energètica. En canvi, el sector serveis està evolucionant millor del que s'havia anticipat fa uns

mesos, en bona mesura degut a una evolució molt favorable del sector turístic.

Fruit d'aquesta previsió, s'espera que la creació de llocs de treball continuï augmentat a taxes elevades durant el 2022, tot i que amb una tendència decreixent. Concretament, s'espera un increment de l'ocupació a temps complet del 3,6% (molt inferior al 7,9% de l'any 2021). Pel que fa als preus, les tensions inflacionistes seran més persistents del que s'anticipava fa uns mesos. Així, en mitjana anual la inflació se situarà al voltant del 8,4% el 2022 (9 dècimes més que a les previsions de juliol).

Índex de confiança empresarial: les expectatives empresarials es deterioren per la crisi energètica

Fa tres mesos, es destacava a l'anterior informe una millora clara en l'evolució dels indicadors de confiança empresarial. Ara, en sintonia amb la resta d'indicadors, les perspectives empresarials mostren senyals de deteriorament.

Més concretament, l'índex de confiança empresarial harmonitzat referit al quart trimestre de 2022 (131,8) ha disminuït un 1,2% respecte al mateix període del 2021.

Aquest deteriorament de la confiança és transversal per al conjunt de l'economia, tot i que amb diferències entre sectors.

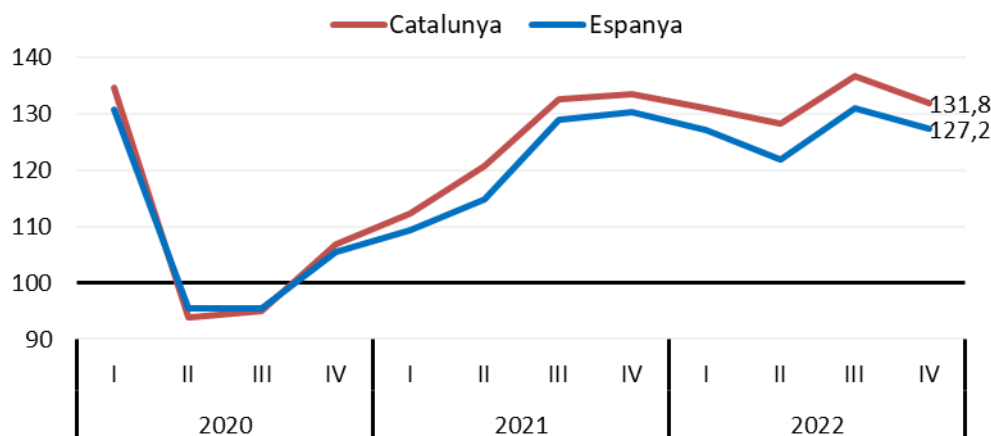
Així, l'impacte més elevat s'observa a la indústria i a l'hostaleria, i és més contingut en el cas de la construcció, comerç i la resta de sectors.

En el cas de l'hostaleria és important matissar, però, que els nivells de confiança empresarials segueixen sent molt superiors als del 2021 (+8,1% el 4T de 2022). Per tant, aquesta evolució es pot interpretar com que el sector seguirà experimentant taxes de creixement positives, tot i que el seu dinamisme es moderarà els últims mesos de l'any.

Les tensions inflacionistes seran més persistents del que s'havia previst

Les expectatives empresarials empitjoren per al 4T 2022

Gràfic 3. Índex de confiança empresarial harmonitzat (Índex, base IT.2013=100)

Font: INE (ESP) i Idescat (CAT)

El cas de la indústria la situació és més preocupant, atès que la confiança empresarial no només mostra una tendència a la baixa, sinó que en el quart trimestre de 2022 la variació interanual és clarament negativa (-6,2%). Aquest deteriorament de les expectatives posa de manifest l'impacte que està tenint la crisi energètica sobre l'activitat econòmica.

La comparativa amb el conjunt de l'Estat de l'indicador de confiança empresarial mostra una evolució molt similar. Ara bé, a l'hostaleria les perspectives de l'empresariat català mostren un comportament més volàtil. En concret, el creixement de la confiança empresarial a

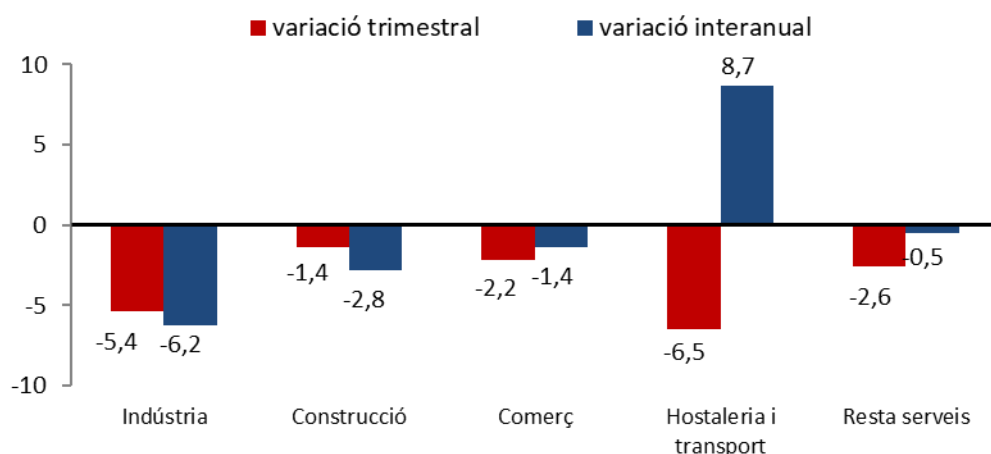
Catalunya ha estat superior al de l'economia espanyola durant els darrers trimestres, gràcies a la recuperació del turisme estranger.

Malgrat això, el debilitament de les perspectives econòmiques mundials ha provocat una correcció a la baixa més intensa de la confiança de l'hostaleria a Catalunya (depèn en major mesura de l'evolució del turisme estranger) per al quart trimestre de 2022.

L'augment dels preus energètics deteriora les perspectives del sector industrial

El descens previst de l'activitat mundial rebaixa la confiança a l'hostaleria

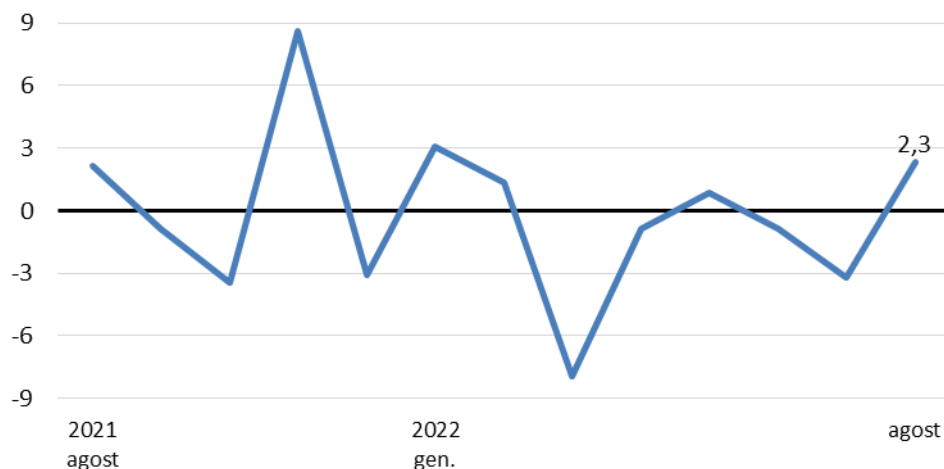
Gràfic 4. ICEH per sectors a Catalunya. III trimestre del 2022 (Taxas de variació, %)

Font: Idescat

Gràfic 5. Índex de comerç al detall

(Base 2015=100 a preus constants, taxa de variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

Consum: l'enduriment de la política monetària provoca una revisió a la baixa del consum per al 2023

Malgrat un context econòmic advers, Catalunya ha mantingut un bon ritme de creixement el segon trimestre, impulsat especialment en bona mesura pel consum de les llars. Els dos principals fenòmens que expliquen la resiliència del consum privat són l'elevada creació d'ocupació i el bon comportament del turisme intern.

A més, també cal destacar la millora progressiva de la qualitat dels contractes (el pes dels assalariats amb un contracte temporal ha disminuït els darrers mesos de forma significativa a partir de la Reforma Laboral de finals del 2021), fet que contribueix positivament a l'augment de la despesa de les llars.

Dos indicadors que posen de manifest el bon comportament del consum els darrers mesos són l'índex de grans superfícies i les importacions de béns de consum (a preus corrents), amb un creixement interanual acumulat de l'1,7% i del 20,7%, respectivament.

Tot i la bona evolució del consum privat, existeixen diversos factors que fan preveure una desacceleració en endavant.

El primer és la major persistència de la inflació, que està provocant un descens històric dels salaris reals. Addicionalment, l'augment sostingut dels preus està provocant un augment dels tipus d'interès més agressiu del que s'esperava fa uns mesos. De cara als propers trimestres, preveiem que l'enduriment de la política monetària suposarà un fre al creixement del consum.

En termes anuals, els models econòmics preveuen que durant els últims mesos del 2022 la despesa de les llars es desacceleri, de manera que l'any 2022 el creixement del consum se situï al voltant del 3,0%. Ara bé, de cara al 2023, i tenint en compte tot el que s'ha comentat, s'han revisat les previsions a la baixa, fins a l'1,4% (tres dècimes menys en relació amb l'informe anterior).

Taula 1. Evolució dels indicadors. Consum

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de turismes (nombre)	10.085	set. 22	38,4%	7,3%	-4,5%
Índex vendes grans superfícies, preus constants (Base 2015=100)	81,6	agost 22	-10,0%	0,8%	1,7%
Índex comerç al detall, preus constants (Base 2015=100)	97,1	agost 22	-10,3%	2,3%	-0,8%
Importacions de béns de consum (milions d'euros)**	2.688,2	agost 22	3,5%	25,3%	28,1%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

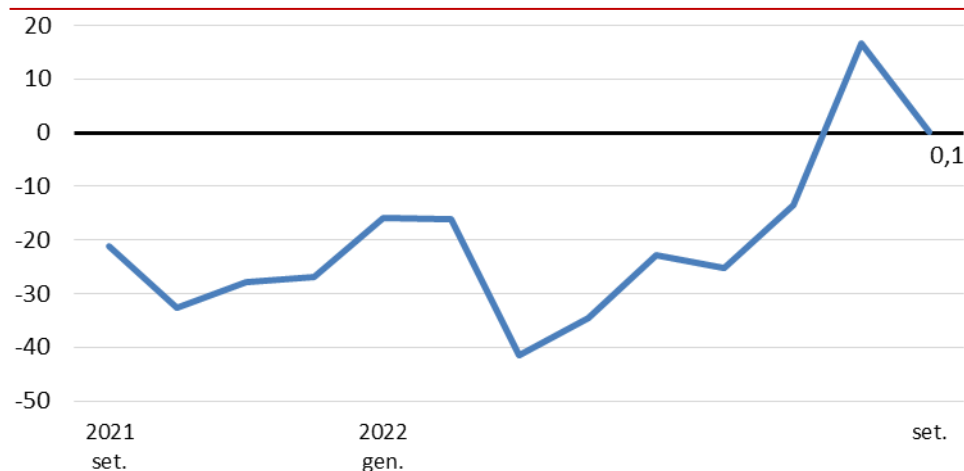
**Dades provisionals

El consum de les llars resistirà el 2022 malgrat l'elevada inflació

L'augment dels tipus d'interès provoca una revisió a la baixa del consum l'any 2023

Gràfic 6. Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual, en %)

Font: Idescat

Inversió: previsió de creixement de la inversió del 5,5% el 2022

Les darreres dades disponibles sobre els diferents indicadors d'inversió confirmen que la progressiva pujada dels tipus d'interès està tenint un impacte negatiu sobre la inversió. Aquesta fenomen, si bé no immediat, ja es comença a notar en les dades disponibles sobre l'economia després de l'estiu.

En aquest sentit, podem destacar que la matriculació de vehicles industrials ha registrat entre gener i setembre una taxa de variació interanual acumulada del -20,7%.

Un altre dels indicadors habitualment utilitzats, les importacions de béns de capital, no resulta massa útil en aquests moments a valorar la conjuntura econòmica, atès que la darrera dada disponible es refereix al mes de juliol.

Malauradament, tampoc no es disposa de dades recents sobre l'evolució de la inversió estrangera, però les dades referides al segon trimestre (les últimes disponibles), encara registraven un fort dinamisme.

Naturalment, davant d'un escenari de pujades dels tipus d'interès, i amb una elevada incertesa en relació amb les properes decisions de política monetària (dependran de l'evolució dels preus), provoquen que la inversió sigui, probablement, la component del PIB sobre la que hi ha més incerteses a hores d'ara.

La síntesi de tota la informació disponible es tradueix en que les estimacions de la Cambra i AQR-Lab (UB) per al conjunt del 2022 siguin d'un increment de la inversió del 5,5%. Aquesta previsió és molt similar a la presentada a l'informe anterior.

Ara bé, on sí que ha estat necessari revisar les estimacions a la baixa és en relació amb el 2023. La previsió, en aquest sentit, és que el progressiu enduriment de la política monetària i les pitjors perspectives a nivell global provocarà una forta desacceleració del ritme de creixement de la inversió el 2023, que se situaria al voltant de l'1,9%.

Es preveu que la inversió augmenti un sòlid 5,5% el 2022

L'enduriment de la política monetària reduirà el creixement de la inversió el 2023

Taula 2. Evolució dels indicadors. Inversió

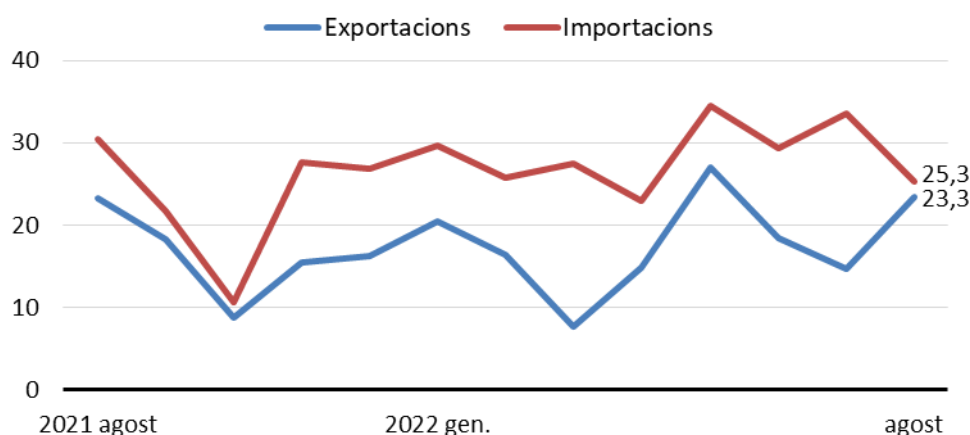
	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de vehicles industrials (nombre)	1.610	set. 22	23,8%	0,1%	-20,7%
Importacions de béns de capital (milions d'euros)**	616,9	agost 22	-14,5%	23,1%	21,5%
Crèdit al Sector privat (milions d'euros)	205.514	2T-22	1,5%	-1,3%	-1,3%

Font: Idescat, INE i Banc d'Espanya

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

**Dades provisionals

Gràfic 7. Comerç exterior de béns (Taxa de variació interanual, en %)

Font: Duanes

Sector exterior: millora l'aportació al creixement l'any 2022

Mentre que pels components de la demanda interna no s'han revisat pràcticament les prediccions referides a l'any 2022, en el cas del sector exterior sí que ha calgut fer una revisió significativa. D'una banda, tot i que no s'ha modificat l'evolució positiva del sector exterior (tant les exportacions com les importacions), val la pena esmentar que s'ha revisat a l'alça, gairebé en un punt percentual, la predicció sobre les exportacions al 2022. El motiu d'aquesta revisió és la forta recuperació del turisme estranger, fet que provocarà una major aportació del sector exterior al creixement del PIB l'any 2022.

Si comparem les dades mensuals de duanes amb les dades del 2021, es pot comprovar que les exportacions fins al mes d'agost mostren una evolució molt dinàmica, amb un creixement interanual acumulat del 17%.

Si distingim l'evolució per destinació econòmica, es detecten diferències importants. Fins al mes d'agost, les exportacions dels béns intermedis són un 23,5% respecte a un any abans, les dels

béns de consum un 9,4% superiors, i les de béns de capital un 2,9%.

En el cas de les importacions, l'evolució fins a l'agost també mostra un creixement molt intens (28,1%), i més elevat en comparació amb les exportacions. També en aquest cas hi ha diferències clares per destinació econòmica, molt influït pel comportament de les famílies. En el cas dels béns intermedis, la taxa de variació acumulada se situa fins al 32,3%, superior al cas dels béns de capital (21,5%) i de consum (20,7%).

Per al conjunt de l'any, les estimacions elaborades per la Cambra de Comerç i AQR-Lab (UB) apunten a un increment de les exportacions de l'11,4% i a un augment de les importacions del 10,1%. De cara al 2023, la pitjor evolució de l'economia mundial previsiblement reduirà el comerç internacional de béns i serveis. En concret, es preveuen taxes de creixement sensiblement inferiors a les de 2022: 5,8% en el cas de les exportacions i del 5,6% de les importacions.

Taula 3. Evolució dels indicadors. Sector exterior

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Exportacions de béns (milions d'euros)**	6.826,1	agost 22	-15,1%	23,3%	17,5%
Importacions de béns (milions d'euros)**	8.309,6	agost 22	-16,1%	25,3%	28,6%
Inversió estrangera (milions d'euros)	1.028,0	2T-22	55,2%	133,8%	19,7%
Inversió a l'estranger (milions d'euros)	145,2	2T-22	148,6%	-25,0%	-48,3%

Font: Duanes i Idescat

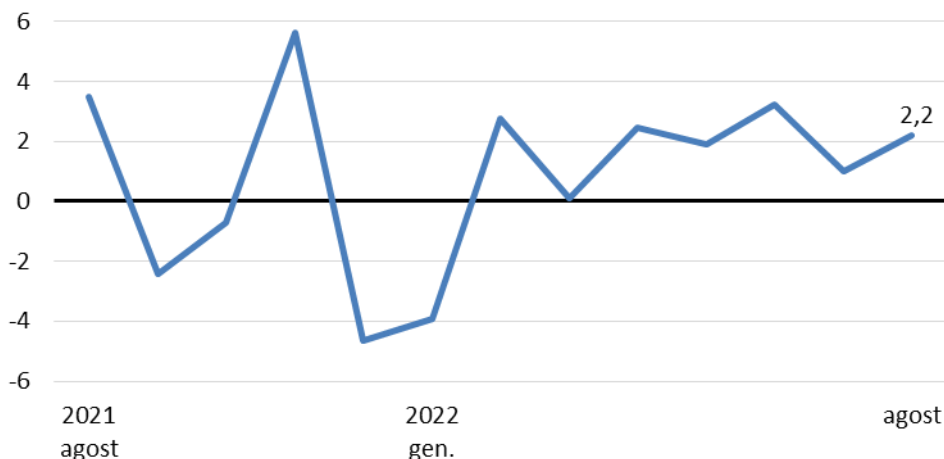
*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

La crisi energètica augmentarà el dèficit comercial l'any 2022

Però l'augment del turisme estranger provocarà una contribució més elevada del sector exterior al creixement del PIB

Gràfic 8. Índex de Producció Industrial corregit estacion. (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

Indústria: previsió de creixement del 2,1% el 2022

El que caracteritza l'evolució del sector industrial des de fa mesos és el seu estancament. Un dels motius d'aquesta feblesa és que ha estat un dels sectors més afectats pels colls d'ampolla en les cadenes de subministrament i, posteriorment, per l'increment dels preus de l'energia.

En el moment d'elaborar aquest informe es constaten de manera clara aquestes dificultats. Un dels indicadors més fiables per analitzar l'evolució del sector és l'indicador de producció industrial (IPI), amb dades fins a l'agost. Així, la taxa interanual acumulada se situa en l'1,2%. Això permet confirmar que, si més no fins l'estiu, el sector ha continuat creixent a taxes moderades.

Tot i així, les perspectives per a la segona part de l'any són pitjors. Per exemple, l'enquesta de clima mostra que les perspectives empresarials per al quart trimestre són d'un clar debilitament de l'activitat, fet que apunta a un creixement modest de la indústria per al conjunt de l'any 2022.

El seguiment de l'índex de producció industrial també permet constatar

diferències importants entre tipus de béns, responent sobretot als canvis en el perfil del consum. Mentre que entre els béns de consum es constata un increment de la producció fins al mes d'agost del 4,7%, en el dels béns d'equipament i els béns intermedis la variació ha estat del -0,6%.

El seguiment de l'evolució del mercat de treball també permet constatar que el ritme de creixement a la indústria està sent inferior a la resta de sectors (excepte el cas del sector primari). Així, mentre al setembre el nombre de treballadors afiliats era un 3,3% superior al mateix mes de 2021, en el cas del sector industrial aquesta variació era només de l'1,6%.

A partir de tota la informació disponible, les estimacions de la Cambra i AQR-Lab (UB) apunten a un creixement del VAB a la indústria del 2,1% el 2022. Aquesta dada suposa una revisió a la baixa de gairebé 2 punts i mig en comparació amb l'informe del mes de juliol. De cara al 2023, els models macroeconòmics apunten a un creixement encara menor (1,2%) per la major persistència de la crisi energètica.

Taula 4. Evolució dels indicadors. Indústria

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de producció industrial (base 2015=100)	81,0	agost 22	-26,0%	2,2%	1,2%
Índex de producció industrial corregit (base 2015=100)	79,3	agost 22	-28,4%	2,2%	1,2%
Índex Red Eléctrica (IRE) Indústria - corregit	70,5	agost 22	-15,1%	-14,2%	-9,5%
Afiliacions règim general i autònoms - Indústria (milers)	490,5	set. 22	-0,1%	1,6%	2,1%

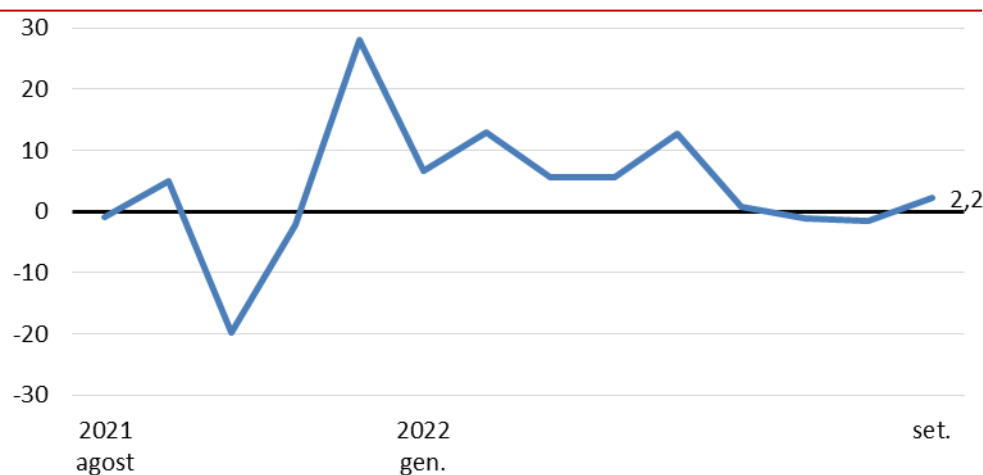
Font: Idescat i INE

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

L'impacte de la crisi energètica provoca una revisió a la baixa del sector industrial

El VAB industrial creixerà un 2,1% l'any 2022

Gràfic 9. Consum de ciment (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat

Construcció: l'augment dels tipus d'interès frenarà el creixement del sector l'any 2023

Continuant amb l'evolució del PIB des del vessant d'oferta, el cas de la construcció és clarament diferent de la indústria.

En el cas de la construcció ha calgut revisar les estimacions a l'alça el 2022, atès que els indicadors d'activitat s'han mostrat més resilents de l'esperat al llarg de l'any. Així, el consum de ciment i les afiliacions del sector mostren un creixement acumulat fins al setembre del 5,5% i el 3,2%, respectivament. Tot i així, cal matissar que alguns indicadors avançats d'activitat del sector immobiliari (compravendes d'habitatges) mostren una tendència més desfavorable, fet que podria apuntar a una desacceleració de la construcció en els propers mesos.

Malgrat el dinamisme del sector els darrers mesos, les perspectives per al 2023 són menys encoratjadores. Els motius que expliquen aquest fenomen és l'enduriment de la política monetària i la persistència de

les pressions inflacionistes, juntament amb un esgotament de l'estalvi acumulat durant la pandèmia, factors que contribuiran a reduir la demanda d'habitatge. En aquest sentit, un senyal d'alentiment del sector és també el fet que el creixement del nombre d'habitatges iniciats (en termes acumulats fins al juliol) se situa en el 1,3%, un augment inferior als habitatges acabats (2,0%).

D'acord amb el model macroeconòmic usat per la Cambra de Comerç i AQR-Lab (UB), i a partir de tota la informació disponible, s'obté una estimació del creixement del VAB del 3,3% pel conjunt de l'any 2022, superior a la previsió feta fa tres mesos (2,4%).

Ara bé, de cara al 2023 es preveu una forta desacceleració del sector, amb una taxa de creixement del 0,6%.

La construcció resisteix l'impacte de la crisi de subministraments i d'energia

El sector creixerà un 0,6% el 2023 per l'augment dels tipus d'interès

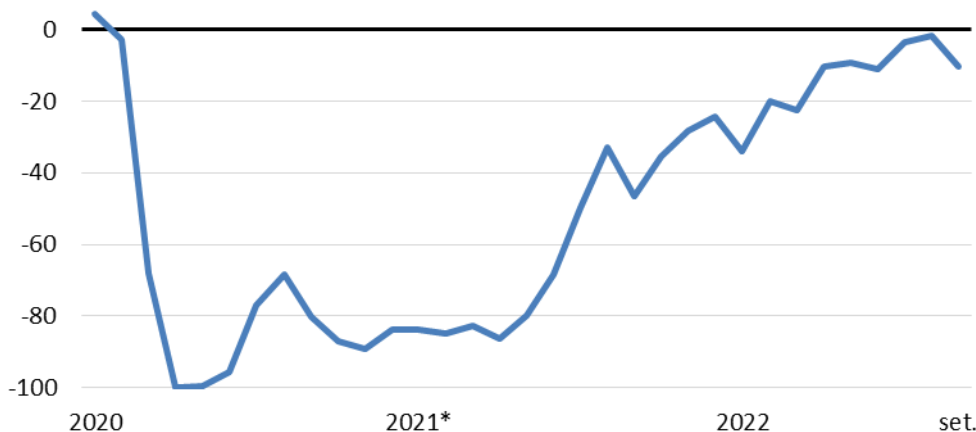
Taula 5. Evolució dels indicadors. Construcció

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Consum de ciment (milers de tones)	188,9	set. 22	17,8%	2,2%	5,5%
Habitatges iniciats (nombre)	1.371	jul. 22	2,9%	60,5%	1,3%
Habitatges acabats (nombre)	1.530	jul. 22	32,6%	10,3%	2,0%
Licitació oficial (milions d'euros)	392,3	set. 22	89,6%	53,2%	58,9%
Afiliacions règim general i autònoms - Construcció (milers)	219,4	set. 22	1,1%	3,3%	3,2%

Font: Idescat i INE

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

Gràfic 10. Pernoctacions en establiments hotelers (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat

*Des del març 2021 en endavant variació respecte al 2019

Serveis: el dinamisme es manté malgrat l'elevada inflació

El sector serveis és el que està liderant el creixement dels darrers mesos, gràcies al fort impuls del consum privat en serveis i del turisme estranger. Tot i així, també cal destacar que és un sector molt susceptible als canvis de context econòmic i de l'evolució del consum. Aquesta característica es confirma amb l'índex de confiança empresarial, que ha patit un fort deteriorament de cara les perspectives del quart trimestre de 2022, especialment en el cas del sector de l'hostaleria.

Ara bé, fins a l'estiu els indicadors mensuals han continuat mostrant senyals d'un fort creixement, especialment els vinculats amb el turisme (pernoctacions hoteleres, moviments de passatgers als aeroports, etc.). Així, el nombre de pernoctacions hoteleres de residents a l'estranger durant l'estiu s'ha situat un 10,7% per sota del mateix període de 2019, una millora considerable en relació amb trimestres anteriors.

Un indicador que resumeix l'evolució del sector és l'índex (en volum) d'activitat dels

serveis, que experimenta un creixement fins al juliol del 21,8%. Addicionalment, el creixement de les afiliacions del sector també mostra un comportament molt positiu (4,8% acumulat fins al setembre). No obstant això, cal matissar que el consum de béns no mostra una evolució (a preus constants) tan positiva. Per exemple, si ens fixem en el sector comercial, l'índex de vendes en grans superfícies (IVGS) reflecteix entre gener i agost una variació respecte al mateix període de l'any anterior de l'1,7% (a preus constants).

Amb tota aquesta informació, les estimacions pròpies de la Cambra i AQR-Lab (UB) apunten a un creixement del VAB al sector del 4,9% l'any 2022 i del 2,2% el 2023. Resulta important tenir present que aquestes noves prediccions impliquen una revisió a l'alça de 7 dècimes el 2022 (per un dinamisme més intens del consum i el turisme estranger) i una revisió a la baixa de 6 dècimes el 2023 (per la major persistència de la inflació i per l'enduriment de la política monetària) en comparació amb les previsions del passat mes de juliol.

Taula 6. Evolució dels indicadors. Serveis

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Moviment de passatgers als aeroports (milers)	4.545,1	set. 22	-6,2%	65,7%	174,5%
Turistes estrangers (milers)	1.891,2	agost 22	-4,5%	75,6%	245,0%
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	5.883,5	set. 22	-32,8%	68,1%	132,0%
Ind. d'activitat serveis (IASS) (índex 2015=100)	127,7	agost 22	-12,6%	21,3%	21,7%
Afiliacions règim general i autònoms - Serveis (milers)	2.806,2	set. 22	1,2%	4,0%	4,8%

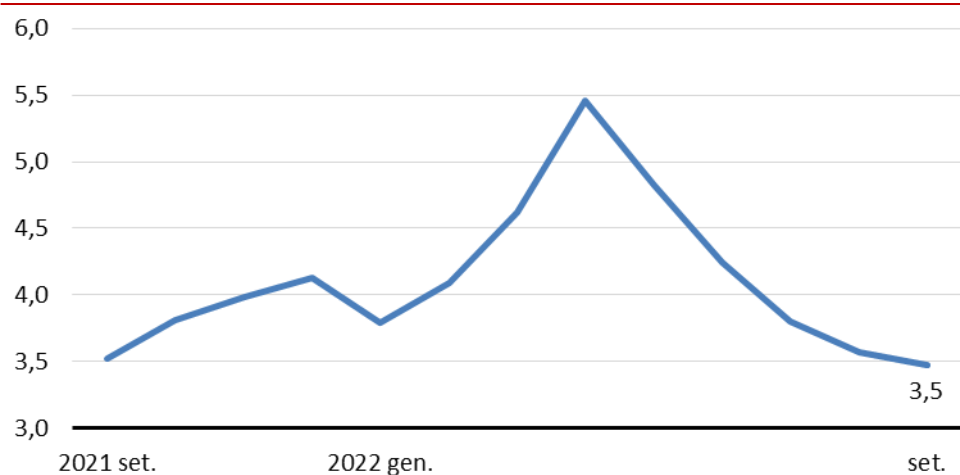
Font: Idescat i INE

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

Revisió a l'alça dels serveis el 2022, gràcies al consum privat i el turisme estranger

El VAB dels serveis creixerà al voltant del 2,2% el 2023

Gràfic 11. Afiliats total règims (Taxes variació interanual, en %)

Font: MTAS

Nota: Dades referides a últim dia del mes

Mercat laboral: la creació d'ocupació segueix a bon ritme, gràcies a l'impuls del consum privat i el turisme estranger

Tot i l'alentiment en alguns indicadors d'activitat, l'economia catalana continua creant llocs de treball a bon ritme. Probablement aquest sigui un dels elements diferencials més destacables de la conjuntura actual en comparació amb altres episodis del passat.

Com és habitual, en el moment de tancar aquest informe no es disposa encara dels resultats de l'Enquesta de Població Activa (EPA) del tercer trimestre. Però es pot analitzar l'evolució mensual de les dades d'afiliació a la Seguretat Social. En termes agregats, el nombre d'afiliats al mes de setembre va ser un 3,5% interanual, tot i que amb diferències sectorials importants. Així, el creixement s'ha situat en el 4,0% als serveis, un 3,3% a la construcció, un 1,7% a la indústria, i un -4,8% al sector primari.

En el mateix sentit, l'evolució de l'atur registrat confirma la progressiva millora del mercat de treball. Així, si comparem el període de gener a setembre del 2022 amb

el mateix període de l'any 2019 (per excloure l'efecte de la pandèmia), el nombre d'aturats és un 5,6% inferior. Les diferències també són importants entre sectors: una reducció del 9,6% a la construcció, 6,5% a la indústria, 4,4% als serveis i 3,1% a l'agricultura.

Totes aquestes dades es poden sintetitzar en les previsions de cara a final d'any. D'acord amb les estimacions de la Cambra i AQR-Lab (UB), el nombre de llocs de treball a temps complert podria incrementar-se en el conjunt del 2022 al voltant d'un 3,6, que permetria reduir la taxa d'atur fins al 9,9% en mitjana el 2022.

Ara bé, de cara al 2023, i en consonància amb la desacceleració prevista de l'economia, la predicció és que el ritme de creació de llocs de treball s'alenteixi, fins a una taxa propera al 1,8%. Aquest augment també permetria reduir lleugerament la taxa d'atur el 2023 (9,6%).

L'ocupació creixerà un 3,8% l'any 2022

La taxa d'atur disminuirà el 2022, situant-se per sota del 10%

Taula 7. Evolució dels indicadors. Mercat laboral

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Afiliacions total règims (milers)	3.579,1	set. 22	0,8%	3,5%	4,2%
Atur registrat (milers)	354,3	set. 22	1,0%	-6,4%	-22,2%
Ocupats (EPA) (milers)	3.521,0	2T-22	1,8%	3,0%	2,8%
Taxa d'atur (EPA) (percentatge)	9,3	2T-22	-0,9p.p	-3,0p.p	-2,9p.p
Cost laboral per treballador i mes (euros)	3.118,9	2T-22	6,0%	5,1%	5,5%

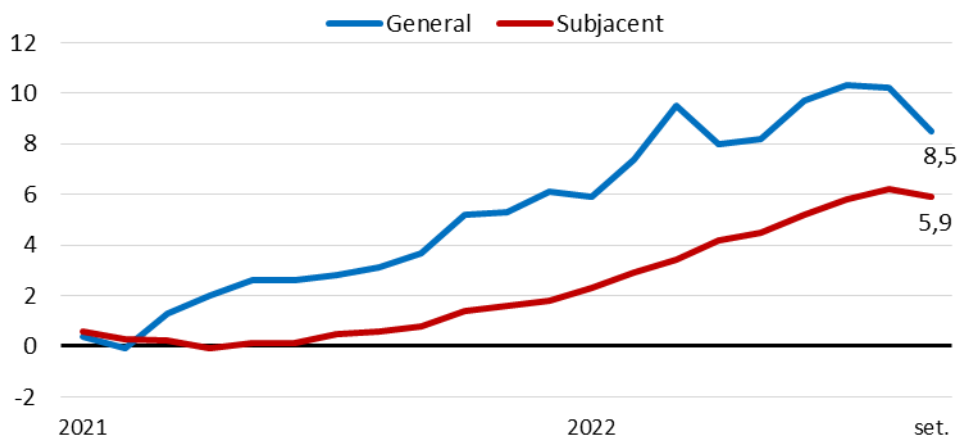
Font: Idescat, INE i MTAS

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21 p.p: punt percentuals

Gràfic 12. Índex de preus al consum

(Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

Preus: la inflació serà més persistent degut a la crisi energètica

La darrera dada publicada sobre la inflació a Catalunya, la referida al mes de setembre reflecteix una disminució de la taxa de variació interanual de l'IPC (8,5%), un fet que no succeïa des de principis de 2021. Aquest fet es pot interpretar com un senyal de que l'augment dels preus podria haver tocat sostre.

Un dels missatges a destacar d'aquest l'informe de conjuntura és que, un dels principals riscos a l'alça de la inflació (l'augment del preu del gas per la interrupció del subministrament rus) s'ha materialitzat aquest estiu. Aquest fet ha provocat una revisió sistemàtica a l'alça dels escenaris d'inflació a la zona de l'Euro i Espanya previstos de cara el 2022 i 2023. A més, aquesta revisió va motivar una resposta més contundent de l'esperat per part de les autoritats monetàries. Així, el BCE ha anunciar el passat mes de setembre un augment de 75 punts bàsics dels tipus d'interès de referència.

Malgrat la major persistència dels preus al llarg dels propers trimestres, també hi ha elements per pensar que encara es tracta d'un fenomen conjuntural -motivats especialment per factors d'oferta- i no estructural.

En aquest sentit, és important destacar que a Catalunya no s'observa una espiral entre preus i salaris i, per tant, es pot descartar que l'escalada dels preus estigui alimentada per efectes de segona ronda. Un segon element a emfatitzar és que les expectatives d'inflació a mitjà termini a la zona de l'Euro segueixen en línia amb l'objectiu del BCE. La conclusió és que, si aquests dos factors mantenen aquesta tendència, la inflació s'hauria de moderar a partir de la segona meitat del 2023 (quan l'impacte del xoc energètic comenci a dissipar-se).

Els models de previsió utilitzats per la Cambra i per AQR-Lab apunten a que els propers trimestres les taxes d'inflació s'aniran moderant. En concret, s'espera tancar l'any amb una taxa interanual entre el 7% i el 8%, de manera que la inflació mitjana el 2022 se situï al voltant del 8,4%. Això suposa una revisió a l'alça de gairebé un punt comparada amb la previsió de fa tres mesos (7,5%). I no seria fins al 2023 que es reduiria ostensiblement l'augment dels preus (tot i que encara en taxes molt superiors a l'objectiu del BCE), amb una inflació mitjana del 5,2% (més de 2 punts percentuals superior a l'escenari del juliol).

La crisi energètica provoca una revisió a l'alça de la inflació per al 2022 i 2023

L'augment dels preus se situarà, en mitjana, en el 8,4% l'any 2022

Taula 8. Evolució dels indicadors. Preus

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de preus al consum (índex 2016=100)	109,1	set. 22	-0,8%	8,5%	5,1%
Índex de preus industrials (índex 2015=100)	147,0	set. 22	0,2%	27,4%	19,7%
Inflació subjacent (índex 2016=100)	105,7	set. 22	-0,1%	5,9%	4,1%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any.

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

AQR-Lab

Informe trimestral de conjuntura catalana

Octubre del 2022

© Cambra de Comerç de Barcelona i Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab)

Equip de treball

Universitat de Barcelona:

Jordi Suriñach

Ernest Pons

Cambra de Comerç de Barcelona:

Joan Ramon Rovira

Carme Poveda

Sandra Gutiérrez

Jaume Martí

Data de tancament: 25 d'octubre del 2022